

Bruxelles, den 5. november 2025
(OR. en)

14939/25

**Interinstitutionel sag:
2025/0241(COD)**

**AGRI 570
AGRIFIN 133
FIN 1296
CADREFIN 294
CODEC 1710
ENV 1160
FORETS 115**

NOTE

fra:	Generalsekretariatet for Rådet
til:	delegationerne
Vedr.:	Den fælles landbrugspolitik efter 2027: fødevareresikring og målretning af støtten

Bilaget til denne note indeholder formandskabets baggrundsnotat og vejledende spørgsmål med henblik på samlingen i Rådet den 17. november.

Den fælles landbrugspolitik efter 2027 – fødevarerikring og målretning af støtten

På samlingen i Rådet (landbrug og fiskeri) den 17. november 2025 planlægger formandskabet en tematisk drøftelse om den fælles landbrugspolitik efter 2027. Drøftelserne vil fokusere på fødevarerikring, og hvordan målretning af indkomststøtte under den fælles landbrugspolitik kan bidrage til dette mål. Desuden vil drøftelserne også omfatte fødevarerikringsberedskab og reservelagre.

Som følge af den russiske aggression mod Ukraine og andre geopolitiske og handelsrelaterede spændinger er fødevarerikring atter et centralt emne i drøftelserne om landbrug i EU. Som en stor nettoeksportør af landbrugsfødevarer er EU ikke kun stærkt placeret med hensyn til egen fødevarerikring, men bidrager også væsentligt til den globale fødevarerikring. Samtidig har geopolitiske handelshindringer blotlagt sårbarheder i forbindelse med visse produkter såsom gødning, energi og foder. Klimaændringer er også en voksende udfordring for fødevarerikringen i EU.

I sit forslag til forordning om den fælles landbrugspolitik efter 2027 (dok. 11733/25) foreslår Kommissionen, at medlemsstaterne sikrer, at indkomststøtte primært rettes mod landbrugere, for hvem landbruget er deres hovedaktivitet, og som derfor bidrager aktivt til fødevarerikringen. Med henblik herpå og navnlig for at bevare kapaciteten til at producere fødevarer i alle dele af EU vil støtten blive målrettet forskellige grupper og geografiske områder, som vil have behov for mere indkomststøtte for at forblive levedygtige.

Ifølge Kommissionen har familiebedrifter, der modtager mellem 20 000 og 50 000 EUR i arealbaseret indkomststøtte, en årlig indkomst på ca. 50 000 EUR, mens bedrifter, der modtager mellem 75 000 og 100 000 EUR i arealbaseret indkomststøtte, har en årlig indkomst på ca. 150 000 EUR. I lyset heraf har Kommissionen foreslået reduktioner af og et samlet loft over den arealbaserede indkomststøtte, som en landbruger kan modtage pr. år.

Ifølge data fra Eurostat¹ tegnede de største 19 % af bedrifterne i EU sig i 2020 for over 90 % af landbrugets samlede økonomiske resultat i EU. Dataene tyder på, at bedrifterne med den største økonomiske størrelse i EU i gennemsnit bidrager væsentligt til fødevarerikringen. Eftersom bedriftenes struktur varierer betydeligt fra medlemsstat til medlemsstat, er det afgørende at sikre lige vilkår i det indre marked med solide fælles regler for støttebeløbene.

Forslaget om den fælles markedsordning for landbrugsprodukter efter 2027 (dok. 11722/25) lægger også øget vægt på fødevarerikring, navnlig gennem foranstaltninger vedrørende nationale beredskabs- og indsatsplaner for fødevarerikring og muligheden for at oprette reservelagre af landbrugsprodukter. Den 22. oktober 2025 offentliggjorde Kommissionen en rapport inden for rammerne af den europæiske kriseberedskabs- og indsatsmekanisme for fødevarerikring (EFSCM) om anvendelsen af nye informations- og kommunikationsteknologier for at sikre større gennemsigthed på markedet, navnlig i krisetider.

Nedenfor følger en beskrivelse af de relevante elementer i de to ovennævnte forslag, og der foreslås to spørgsmål som rettesnor for ministrenes indlæg. Elementer i forslagene, der står i skarp parentes, da de sandsynligvis vil indgå i en horisontal forhandling om den flerårige finansielle ramme (FFR) for 2028-34, vil blive forhandlet i Det Europæiske Råd.

Målretning af områdebaseret indkomststøtte til specifikke grupper eller baseret på specifikke kriterier

Medlemsstaterne vil skulle analysere, hvordan indkomststøtte bør differentieres efter grupper af landbrugere eller geografiske områder på grundlag af objektive og ikkediskriminerende kriterier baseret på landbrugernes indkomst fra landbrugsaktivitet, så det sikres, at støtten målrettes de landbrugere, der har det største behov. Dette omfatter, men er ikke begrænset til, unge og nye landbrugere, kvinder, familielandbrugere eller mindre landbrugere, landbrugere, der kombinerer afgrødeproduktion og husdyrhold, eller landbrugere i områder med naturbetingede eller andre områdespecifikke begrænsninger. Hvis analysen af indkomstbehovene viser, at det ikke er nødvendigt med andre former for målretning, er det imidlertid kun obligatorisk for medlemsstaterne at yde en højere støtte pr. hektar til unge landbrugere.

¹ Eurostat (ef_m_farmleg), bedriftsindikatorer efter bedriftens retlige status, udnyttet landbrugsareal, bedriftens type og økonomiske størrelse og NUTS 2-region.

I sin strategi for et generationsskifte i landbruget af 21. oktober 2025 (dok. 14410/25) anbefalede Kommissionen, at medlemsstaterne afsætter mindst 6 % af deres øremærkede landbrugsbeløb til generationsskifte.

Kommissionen foreslår en øvre og nedre grænse, som den planlagte gennemsnitlige hektarstøtte til degressiv områdebaseret indkomststøtte i hver medlemsstat skal forblive inden for. Ifølge Kommissionen og sammenlignet med nuværende praksis vil dette skabe konvergens i retning af et mere fælles støtteniveau mellem medlemsstaterne.

Degressivitet og loft over arealbaseret indkomststøtte

Den områdebaserede indkomststøtte vil være degressiv, og der vil blive indført et loft over, hvor meget arealbaseret indkomststøtte man som landbruger kan modtage om året. Støtten vil være 100 % EU-finansieret.

Definition af landbruger for arealbaseret indkomststøtte

Medlemsstaterne vil skulle sikre, at den arealbaserede indkomststøtte primært er rettet mod landbrugere, der udøver en landbrugsaktivitet og aktivt bidrager til fødevarerikringen, idet det sikres, at støtten er i overensstemmelse med WTO-reglerne. Mindre landbrugere, hvis hovedaktivitet ikke er landbrug, men som udøver mindst et minimum af en landbrugsaktivitet, betragtes også som landbrugere, hvis medlemsstaterne fastsætter dette.

Medlemsstaterne vil skulle sikre, at ansøgere, der når den i national ret fastsatte pensionsalder, og som modtager pension, senest i 2032 ikke længere modtager degressiv arealbaseret indkomststøtte. De kan dog stadig modtage støtte til mindre landbrugere samt andre betalinger under den fælles landbrugspolitik.

Betalinger til mindre landbrugere

I henhold til Kommissionens forslag skal medlemsstaterne tilbyde en forenklet form for indkomststøtte til mindre landbrugere i form af et fast støttebeløb på op til 3 000 EUR om året. Med hensyn til mindre landbrugere skal medlemsstaterne også sikre, at støtten først og fremmest målrettes landbrugere, der udøver en landbrugsaktivitet på deres bedrift og aktivt bidrager til fødevarerikring. Desuden kan medlemsstaterne differentiere støtten til forskellige grupper af mindre landbrugere eller geografiske områder. Medlemsstaterne kan også fastsætte kriterier for at udelukke meget små bedrifter.

Betaling for naturbetingede eller andre områdespecifikke begrænsninger

Medlemsstaterne skal yde støtte for at kompensere landbrugere for naturbetingede eller andre områdespecifikke begrænsninger. Medlemsstaterne vil også kunne tilføje nye områder med specifikke begrænsninger i de nationale og regionale partnerskabsplaner, men disse nyligt udpegede områder kan højst udgøre 2 % af deres udnyttede landbrugsareal.

Koblet indkomststøtte

Medlemsstaterne yder koblet indkomststøtte til landbrugere i bestemte landbrugssektorer og for bestemte landbrugsprodukter eller til bestemte driftsformer, der er havnet i vanskeligheder, og som er vigtige af socioøkonomiske eller miljømæssige årsager. Den koblede støtte skal dække yderligere indkomstbehov baseret på objektive og ikkediskriminerende kriterier. Indvirkningen på det indre marked skal minimeres.

Som i dag begrænses den støtte, der ydes som betaling pr. dyr, til oksekød, mælk og mejeriprodukter, fåre- og gedekød, honning og silkeorme. I husdyrsektorerne skal medlemsstaterne tage hensyn til miljøvirkningerne, herunder ved at fastsætte kriterier for højeste husdyrtæthed i nitratsårbare zone. Støtte, der ydes som betaling pr. hektar, kan omfatte støtte til energiafgrøder og græs.

Medlemsstaterne kan afsætte op til 20 % af de EU-midler, de tildeler til degressiv områdebaseret indkomststøtte, miljø- og klimavenlige landbrugsforanstaltninger, mindre landbrugere og afgrødespecifik betaling for bomuld, til koblet indkomststøtte. Der kan tilføjes yderligere 5 procentpoint koblet indkomststøtte, hvis den går til proteinafgrøder, landbrugere, der kombinerer afgrødeproduktion og husdyrhold, eller landbrugsarealer, der risikerer at blive opgivet, navnlig i regioner, der grænser op til Rusland, Belarus og Ukraine.

Nationalt fødevarerikringsberedskab og reservelagre

I henhold til forslaget om den fælles markedsordning efter 2027 skal medlemsstaterne udarbejde nationale beredskabs- og indsatsplaner for fødevarerikring under hensyntagen til deres specifikke risikoprofiler. Formålet skal være at opretholde tilgængeligheden af, adgangen til og forsyningssikkerheden for landbrugsprodukter og forebygge eller afbøde afbrydelser i forsyningskæden i nødsituationer eller alvorlige kriser på alle territoriale niveauer. Medlemsstaterne skal udpege en national kompetent myndighed eller et nationalt kontaktpunkt med ansvar for koordinering af fødevarerikringsberedskabet og -indsatsen med andre medlemsstater og Kommissionen.

Medlemsstaterne kan oprette reservelagre af landbrugsprodukter, der indehaves af offentlige eller private aktører med henblik på militær anvendelse eller civilbeskyttelse i nødsituationer eller kriser. Medlemsstaterne skal sikre færrest mulige markedsforvridninger. Opkøb af landbrugsprodukter til reservelagrene skal ske til markedspriser ved hjælp af udbudsprocedurer. Frigivelsen af landbrugsprodukter fra reservelagrene til markedet skal ske på en gennemsigtig måde til markedspriser.

Kommissionen vil have mulighed for at vedtage gennemførelsesretsakter, der fastsætter regler for koordinerede foranstaltninger til oprettelse og forvaltning af reservelagrene samt for foranstaltninger til at afbøde grænseoverskridende forsyningsrisici og sikre kontinuitet i forsyningen under afbrydelser. Den kan også vedtage regler om gennemførelsen af frivillige solidaritetsmekanismer og mekanismer for gensidig bistand, i henhold til hvilke medlemsstaterne stiller dele af deres reservelagre til rådighed for en anden medlemsstat, der står over for alvorlige mangler.

I lyset af ovenstående stiller formandskabet følgende spørgsmål:

- 1. I hvilket omfang opfylder den foreslåede målretning af områdebaseret indkomststøtte samt andre former for indkomststøtte i den fælles landbrugspolitik efter 2027 efter din mening målet om at styrke fødevarerikringen?*
- 2. Hvad er de største risici for fødevarerikringen, som reservelagrene af landbrugsprodukter kan bidrage til at imødegå, samtidig med at den fælles landbrugspolitik markedsorientering bevares?*
